

**Mesura de Govern de constitució del Consorci del
Museu de Ciències Naturals de Barcelona**

B
BC
BN

Mesura de Govern de constitució del Consorci del Museu de Ciències Naturals de Barcelona.

El passat 21 de novembre va tenir lloc la reunió de constitució del Consorci del Museu de Ciències Naturals de Barcelona, que representa un primer pas cap a la creació del Museu Nacional de Ciències Naturals de Catalunya. Es tracta d'un pas decisiu per a **consolidar el projecte museístic de l'equipament** així com per a garantir la **centralitat del programa de ciència en el projecte de capitalitat cultural per a Barcelona**.

La missió del Consorci inclou, a més de la gestió del Museu de Ciències Naturals de Barcelona i la coordinació de la xarxa de museus de ciències naturals de Catalunya, la custòdia del fons d'història natural del Museu de Ciències Naturals, la promoció de la recerca, i la exposició i difusió del patrimoni natural del país.

Amb aquesta Mesura de govern es proposen els passos a seguir a partir de la constitució del consorci per a donar compliment als objectius fixats pels seus estatuts.

»01. Situar la ciència al centre del projecte cultural per Barcelona.

Hereu de gairebé 130 anys de trajectòria científica naturalista dedicada a interpretar i documentar el món natural, el Museu de Ciències Naturals de Barcelona, inaugurat l'any 1882, és la institució bressol dels centres museístics municipals. Les seves seccions de zoologia, geologia i botànica varen conformar el primer museu públic de la ciutat, ubicat al Museu Martorell, que ja aleshores representava la **institució pública més important de Catalunya en l'àmbit de les ciències naturals**. S'hi van integrar naturalistes vinculats a la recentment creada Institució Catalana d'Història Natural que van deixar com a llegat els seus treballs de recerca, pionera a Catalunya. L'any 1917 la Zoologia es va traslladar al Castell dels Tres Dragons i al 1935 la Botànica a Montjuïc.

La tasca de recerca i divulgació científica desenvolupada pels Museu de Ciències Naturals s'ha vist enfortida amb la consolidació del **programa Barcelona Ciència** que, des de l'any 2007 garanteix una línia estable de treball per a apropar la cultura científica a la ciutat. Aquest programa ha donat suport a iniciatives de diferents agents culturals disposats a fer arribar la ciència a la societat i a endegar projectes i activitats que contribueixin a divulgar el coneixement científic a través d'una oferta de qualitat.

La recent obertura de la nova seu del Museu al Parc del Fòrum, ha representat una considerable ampliació dels seus espais d'exposició i d'activitat. El nou edifici acull l'exposició de referència "Planeta Vida" exposicions temporals, la mediateca, el Niu de Ciència (0-6 anys), aules i espais dedicats al coneixement i al debat i seus per a associacions naturalistes.

La vocació del nou Consorci és doncs la de donar continuïtat a aquesta llarga tradició de divulgació científica a Catalunya, i impulsar la centralitat de la ciència pel projecte de capitalitat cultural de la ciutat. **La constitució del Consorci ha permès posar precisament les bases d'aquesta nova etapa pel Museu de Ciències Naturals de Barcelona, on la capital de Catalunya exerceix el lideratge d'un projecte d'abast nacional.**

» 02. Esdevenir el museu capçalera de la xarxa de museus de ciències naturals de Catalunya.

Els museus nacionals encapçalen l'articulació del sistema museístic de Catalunya tal com s'estableix a la Llei de museus 17/1990. El Pla de Museus de 2007 aprovat per la Junta de Museus de Catalunya, preveu la creació del Museu Nacional de Ciències Naturals de Catalunya a partir dels museus existents. Concebut com un sistema museístic, vincularà els museus i col·leccions d'història natural del país. A Catalunya hi ha més de 30 museus i centres de recerca de ciències naturals, que són dipositaris d'un nombre ingent d'espècimens, acumulats en alguns casos des de fa més de tres segles.

El Consorci del Museu de Ciències Naturals de Barcelona, integrat per la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, té com a primer objectiu l'impuls del procés perquè aquest Museu sigui reconegut com a museu nacional, d'acord amb l'article 20 de la Llei 17/1990, de museus, i esdevingui el Museu Nacional de Ciències Naturals de Catalunya, que coordini la xarxa dels museus de ciències naturals de Catalunya.

El consorci també assumeix els objectius inherents a la tasca del Museu:

- **La custòdia** del fons de ciències naturals del Museu de Ciències Naturals de Barcelona que reuneix una bona representació de la flora, la fauna i la geologia de Catalunya i terres properes, i el manteniment d'una infraestructura constituïda per col·leccions, bases de dades i aplicacions tecnològiques, al servei de les necessitats científiques i tècniques.
- **La promoció** de la recerca, la descoberta, l'aprenentatge i l'interès per la natura, actuant com a centre de referència del patrimoni natural de Catalunya i amb l'assoliment d'estàndards científics internacionals.
- La **difusió del patrimoni natural** amb una clara vocació educativa, servint a les necessitats d'aprenentatge que tenen els ciutadans i donant suport a la formació integral mitjançant els programes educatius.
- La **resposta** als reptes i necessitats que el país i el món tenen plantejats en relació amb el patrimoni natural, contribuint en qüestions d'alt interès social, com la conservació de la biodiversitat, la gestió mediambiental, el canvi global o la salut pública.
- **El treball en col·laboració** amb els diferents agents de l'entorn de les ciències naturals, i promoure la cooperació col·lectiva.

» 03. Mecanismes de funcionament del nou consorci. Estatuts i calendari de desplegament.

Els estatuts del nou consorci el defineixen com un ens de dret públic de caràcter associatiu i voluntari, integrat per la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, amb una participació al 50% de totes dues administracions.

A l'Ajuntament de Barcelona li correspon la presidència del Consell General del Consorci fins que s'iguali l'aportació econòmica de les dues institucions o fins que la Generalitat de Catalunya aprovi la despesa

plurianual que prevegi la paritat de les aportacions. Quan això és produeixi la presidència del Consell General passarà a ser rotatòria cada dos anys.

El Consell General, estarà presidit, per delegació de l'Alcalde, pel Tinent d'alcalde, Jaume Ciurana, i el conseller de Cultura, Ferran Mascarell, el vicepresideix. Està format per representants d'ambdues administracions: per part de la Generalitat: el director general del Patrimoni Cultural, Joan Pluma; el subdirector general de Patrimoni Arquitectònic, Arqueològic i Paleontològic, Josep Manuel Rueda, i el cap de servei de Museus i Protecció de Béns Mobles, Jusé Boya. I per part de l'Ajuntament de Barcelona: la gerent de l'Àrea de Cultura, Coneixement, Creativitat i Innovació de l'Ajuntament de Barcelona i de l'ICUB, Marta Clari; el director de Patrimoni, Museus i Arxius de l'Ajuntament de Barcelona, Josep Lluís Alay, i la directora de Recursos de l'ICUB, Isabel Balliu.

Tal com preveuen els Estatuts, també s'ha constituït la Comissió Delegada. Els seus membres són els mateixos per part d'ambdues administracions, a excepció del president i el vicepresident. Està presidida per la gerent de l'Àrea de Cultura, Coneixement, Creativitat i Innovació de l'Ajuntament de Barcelona i de l'ICUB, Marta Clari. La Comissió ha rebut l'encàrrec exprés per part del Consell de planificar i preparar la posada en funcionament del Consorci i, concretament, de preparar la proposta de pressupost per a l'exercici 2012, preparar la proposta de plantilla i d'estructura organitzativa i un pla de treball per a l'any 2012.

L'Ajuntament de Barcelona cedeix al Consorci, a títol de comodtat, els seus fons museístics que conformen les col·leccions de zoologia, geologia i botànica **així com les col·leccions documentals (llibres, mapes, imatge, arxius visuals)** del Museu Ciències Naturals de Barcelona. També s'adscriuen al Consorci, sens perjudici de la concreció definitiva dels edificis que han de conformar les futures seus, els edificis propietat de l'Ajuntament de Barcelona que actualment constitueixen la seu del Museu de Ciències Naturals de Barcelona: el Museu Blau al Parc del Fòrum, el Jardí Botànic a Montjuïc, i, provisionalment, el Castell dels Tres Dragons i el Museu Martorell al Parc de la Ciutadella.

La Comissió Delegada del Consorci és l'òrgan paritari que haurà de fixar el calendari de desplegament del Consorci. La previsió actual, segons queda recollit en el següent quadre, és que l'any 2020 s'arribi a una participació paritària de les dues administracions segons el següent calendari:

Any	Ajuntament	Generalitat
2012	100%	0%
2013	100%	0%
2014	92,75%	7,25%
2015	85,50%	14,5%
2016	78,25%	21,75%
2017	71%	29%
2018	63,75%	36,25%
2019	56,50%	43,5%
2020	50%	50%

» 04. Eixos estratègics pel Museu de Ciències Naturals de Barcelona.

El Consorci del Museu de Ciències Naturals de Barcelona té la missió de generar i compartir coneixement sobre la diversitat i l'evolució del món natural, amb el propòsit de contribuir a la seva conservació i de crear una societat més informada, connectada i responsable amb la natura.

Per fer-ho possible el Consorci es dedicarà a la preservació d'unes col·leccions que són testimoni material del patrimoni natural de Catalunya, la recerca de la diversitat biològica i geològica, i unes experiències que estimulen l'exploració, l'aprenentatge, l'estimació, el gaudi, el diàleg i la participació entre el públic més ampli possible

En el procés de desplegament institucional previst pels seus estatuts, la Comissió Delegada del Consorci estudiarà la documentació estratègica sobre els futurs plans de treball del Museu, i que com a eixos prioritaris inclourà:

- Promocionar la qualitat dels **equipaments i les instal·lacions del museu** per tal de garantir l'excel·lència i el bon funcionament d'un museu de caire nacional
- Desenvolupar la **visibilitat pública i la identitat i marca** del nou museu com a centre de coneixement sobre el món natural i promotor de les polítiques de sostenibilitat.
- Incrementar el seu **perfil científic i de recerca**, i posicionar-lo en relació a la resta de centres de recerca del país, forjant noves aliances amb parcs de recerca científica, parc zoològic, espais naturals, etc.
- Impulsar els **programes d'accessibilitat i educatius del centre** per tal d'esdevenir un referent en l'educació sobre el món natural mitjançant les seves exposicions i programes públics.
- Reforçar la **presència a tot el territori**, encapçalant la xarxa de museus de ciència de Catalunya i ajuntant esforços amb les organitzacions nacionals i internacionals dedicades a estudiar, divulgar i conservar la diversitat natural.
- Millora en els **processos d'organització i gestió del museu**, el que inclou la captació de nous recursos per incrementar el finançament extern i la generació d'ingressos propis.